

mint a felterhelést biztosító MANITOU MLT-731 típusú többcélú rakodógép beszerzése és beüzemelése is megtörtént. A géprendszert társaságunk üzemelteti és saját, teljes munkaidős főfoglalkoztatású kiszolgáló személyzet alkalmazásával működtetjük.

A géprendszer jelenleg a társaságunk vagyonkezelésében álló erdőterületek vágástakarítását, valamint a fagyártmány üzem melléktermékeink aprítását hajtja végre.

A gépek kiválasztása során igyekeztünk oly módon eljárni, hogy a speciális felépítmények ellenére a többcélú és többfunkciós hasznosítás is megoldható legyen. Az energetikai célú apríték erőműi átvételének szünetel-

tése esetén a kamion, és a kiszállítást végző szerelvények fűrészpor, kéreg és gyaluforgács, de egyéb ömlesztett áru rövid távú szállítását is végre tudják hajtani, a működési területünkre eső, és azon kívül elhelyezkedő egyéb vevőink felé. Az aprítógéppel a saját faanyag aprítása mellett bér munka végzésére is módunk nyílik. Ez fűrészüzemi hulladék béraprítását, vágásterület-takarítást, megszüntetésre kerülő gyümölcsöskertek kitermelt faanyagának aprítását, út- és vasútpánsztrák takarításából, valamint hullámtereken álló erdőállományokból az invazív, özönfajok kitermelését követő anyag feldolgozását egyaránt jelenti.

Az erőgépek mindegyike azonnal alkalmazható akár az erdőművelésben a gépi ápolások során, akár a fahasználatban, a faanyag-közelítésben, kiszállításban.

Társaságunk az üzemeltetési tapasztalatok alapján kedvezően ítéli meg a géprendszer működését. A beruházás megtérülését biztosítottak látjuk.

Amennyiben az általunk megtermelt aprítékot felhasználók állami támogatása hosszú távon működőképes marad, valamint a velünk üzleti kapcsolatban lévő egyéb piaci partnereink fizetőképessége és vásárlókedve nem romlik, úgy az éves munkaidőalap kihasználásával az aprítási teljesítmény további fokozására is lehetőségünk nyílik.

Energetikai célú fahasznosítás és annak gépesítése a Nyírerdő Zrt.-nél

Az Alföldi Erdőkért Egyesület Műszaki Szakbizottsága, az Országos Erdészeti Egyesület Gépesítési Szakosztálya, Megújuló Energia Szakosztálya és a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Agrárkamara Erdészeti, Vadászati és Halászati Osztályának együttes szervezésében 2006. november 16-án szakmai napot tartottak a Nyírerdő Zrt. rendezésében.

A szakmai nap délelőttje a baktalórántházi Vay Ádám Gimnázium és Szakmunkásképző Intézetben folyt, ahol a résztvevők *Kaknics Lajos* vezérigazgató (Nyírerdő Zrt.) megnyitó köszöntője után három előadást hallgattak meg.

Elsőként *Bíró Imre*, a Nyírerdő Zrt. Baktalórántházi Erdészetének igazgatója adott tájékoztatást a Nyírerdő Zrt. tevékenységéről és műszaki fejlesztési stratégiájáról, mely a fa energetikai hasznosítását célozza. Elmondta, hogy a Nyírerdő Zrt. éves fakitermelési lehetősége mintegy 250 000 nettó m³, melynek közel a fele tűzifa minőségű. Szólt az aprítéktermelésről általában, kiemelve, hogy:

- nem új keletű kezdeményezés, az erdészszakma már korábban is tett kísérletet üzemszerű bevezetésére;
- nagy beruházás-igényű, célspecifikus gépek szükségesek hozzá;
- újra felfedezett tevékenység, a zöldenergia felkarolása okán;
- kisebb értékű választékok, vagy eddig nem hasznosított fatermékek árualapba vonását célozza meg azok homogenizálásával;
- kibővül a fa hasznosításának

lehetősége, a vágástéri apadék, tuskó bevonásával országosan akár 20-30%-kal több faanyag juthat a piacra;

– a végfelhasználói oldal mennyiségi igényei nehezen kiszámíthatóak, ami komoly gond a termelés tervezésénél;

– a beruházások megtérülésének biztosítása érdekében folyamatosan új, fizetőképes piacokat kell keresni a végtermék számára.

Vázolta a Nyírerdő Zrt. beruházási filozófiáját, mely az aprítéktermelés műszaki problémáinak megoldását célozza. Ennek indítékai között az alábbiak szerepelnek:

– a választékolási fegyelem betartásával a vágásterületen az 5 cm Ø-nél vékonyabb faanyag marad vissza, melynek hasznosítása (különösen a nyár- és fenyőállományok esetében) igen korlátozott (lakossági gyűjtés);

– a gyérítésekben visszamaradó vékonyfa gyűjtésére csak időszakosan van lakossági igény;

– a vágástakarítás égetéssel történik, melynek korlátozása várható;

– csökken a vágástakarításban mobilizálható kézi munkaerő, valamint gyorsan emelkedik a kézi munkaerő ára.

Mindezt céljuk volt – melynek

1. kép

2. kép

3. kép

megvalósítása elindult – a vágástéri apadék árualapba vonása. Ehhez egy személyes munkavégzést lehetővé tevő, magajáró, a változatos terepi adottságokhoz jól alkalmazkodó aprító gépcsoportot és azt logisztikailag kiszolgáló gépeket szereztek be (ezek a gépek a délutáni terepi gépbemutató tárgyai).

Ezt követően *prof. dr. Marosvölgyi Béla* egyetemi tanár (NYME) a faenergetika magyarországi helyzetéről, problémáiról és fejlesztési lehetőségeiről szólt. Elmondta, hogy az ország:

- összes élőfakészlete: ~330 millió m³ (100%);
- ennek éves növekménye: ~12 millió m³ (~4%);
- az éves fakitermelés pedig: ~7 millió m³ (~2%).

Az évente kitermelt fából az erdőművek jelenleg kb. 1,5 millió m³-t használnak fel, tehát szó sincs az összes kitermelt fa elégetéséről. A megújuló energiahordozók között meghatározónak nevezte a fát, mert a fa:

- mint tüzelőanyag jól ismert, a tüzeléstechnikája kiforrott;
- tüzeléstechnikai tulajdonságai a legjobb;
- hamutartalma kicsi, a hamu termékként hasznosítható;
- kén-, klór- és káliumtartalma kicsi;
- betakarításánál többféle megjelenési forma (apríték, hengeresfa) lehetséges;
- problémamentesen tárolható;
- környezet- és természetvédelmi szempontból is problémamentes (pollen kizárható).

A jövőt tekintve szükségesnek látja az energetikai ültetvények fejlesztését, létrehozását, melyek létesülhetnek:

- lágyszárúakkal (egynyári növényekkel, pl. búza, tritikale stb., évelőkkel, pl. energiapálinkafű, pálinkafű);

- nádfélékkel (pl. energianád / *miscanthus*/, olasz nád / *arundo*/);

- fás növényekkel (bokor- és cserjefélékkel (pl. fűz, tamarix, *olea* stb.) és faalakúakkal (pl. akác, nyárák, fűzök, császárfű, bálványfa stb.).

A megújuló energiahordozók termesztését szükségesnek tartja azért is, mert az hozzájárul:

- a racionális földhasznosításhoz (művelési kötelezettség-eladható termék);
- a munkahelyteremtéshez, az értékteremtéshez és az értékvisszatartáshoz;
- a helyi energiaforrások kihasználásához;
- a lakosság helyben tartásához;
- a vidékfejlesztéshez;
- az infrastruktúra-fejlesztéshez;
- a helyi energiaellátás biztonságának növeléséhez.

Harmadikként *Jung László* vezérigazgató helyettes (Egererdő Zrt.) a „Faenergetika hasznosítása, felhasználásának lehetőségei az észak-magyarországi térségben” címmel tartott előadást. Szólt:

- a Föld energiatermeléséről, amelyen belül a megújulók aránya 14%;
- az EU irányelvekről, amelyek a megújuló energiák részarányának növekedését írják elő;
- a hazai elvárásokról és vállalásokról;
- a jelenlegi helyzetünkről, mely szerint a megújuló energiahordozó részaránya 3,6%;
- a megújulók megoszlásáról a Föld egészét illetően;
- az össz-energián belül a megújulók megoszlásáról;
- a megújulókból termelt villamos energia mennyiségéről, részarányáról;
- az EU erdővagyonáról;
- a hazai erdőterület és élőfakészletről és azok változásáról;

- a hazánkban kitermelt fa választékáról (kb. a fele tűzifa);

- az erdőművekben felhasznált energiahordozókról, ezen belül a megújulókról.

A nap délutánján terepi gépbemutatóra került sor a Nyírerdő Zrt. Baktalóránt-házi Erdészetének területén, melynek során a résztvevők üzem közben tekinthették meg következő gépeket:

- a FENDT-930 TMS-VARIO típusú nehéz univerzális traktort a rászertelt, tolóüzemben működtetett HEM-360 típusú aprítógéppel (1. kép) és EW-465-L típusú hidraulikus daruval,
- a ZETOR 11741.11T + I FORTERRA 40-KM-4WD típusú erdészeti felszereltségű mezőgazdasági traktort,
- GIGANT ASW-268 típusú önürítő, tömörítő pótkocsit (2. kép),
- az IVECO STRALIS AT440S43T/P típusú kéttengelyes nyergesvontatót,
- a MANITOU MLT-731 T típusú erdészeti/faipari felszereltségű teleszkópos rakodógépet (3. kép),
- a SCHWARZMÜLLER SPA 3/E-S típusú mozgópaddós nyerges félpótkocsit,
- a GAZELLA 33023 típusú kisteherautót (mely szervizkocsiként működik az előző gépek kiszolgálására).

Prof. Dr. Horváth Béla

OEE Gépesítési Szakosztály elnöke

Jung László

OEE Megújuló Energia Szakosztály

elnöke

Kaknics Lajos

Nyírerdő Zrt. vezérigazgatója, Sz-Sz-

B-m-i Agrárkamara alelnöke

Szabó József

AEE Műszaki Szakbizottság elnöke

Hirdessen az Erdészeti Lapokban!